

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ
ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση και δίπλα του τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Η συμπεριφορά του κράτους επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό την οικονομική ζωή της χώρας και τις αποφάσεις των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

β. Όταν η ζήτηση για ένα αγαθό είναι τελείως ανελαστική, τότε μια αύξηση της τιμής του θα προκαλέσει μείωση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών γι' αυτό το αγαθό.

γ. Με την εμφάνιση του νόμου της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης, αρχίζει ταυτόχρονα να μειώνεται το συνολικό προϊόν.

δ. Η ταυτόχρονη αύξηση της προσφοράς και της ζήτησης ενός αγαθού είναι δυνατόν να μη μεταβάλλει την τιμή ισορροπίας.

ε. Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά X και Ψ με δεδομένη τεχνολογία, υποαπασχολώντας τους παραγωγικούς της συντελεστές. Για να αυξήσει την παραγωγή του αγαθού X, τότε απαραίτητα πρέπει να μειώσει την παραγωγή του αγαθού Ψ.

Μονάδες 15

Για τις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3** να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της κάθε πρότασης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2. Στην αγορά του ελαιολάδου παρατηρήθηκε ταυτόχρονα αύξηση της τιμής ισορροπίας και μείωση της ποσότητας ισορροπίας. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε

α. αύξηση της ζήτησης ελαιολάδου.

β. αύξηση της προσφοράς ελαιολάδου.

γ. μείωση της ζήτησης ελαιολάδου.

δ. μείωση της προσφοράς ελαιολάδου.

Μονάδες 5

A3. Στο διάστημα που το οριακό προϊόν είναι μεγαλύτερο από το μέσο προϊόν καθώς αυξάνεται η ποσότητα του μεταβλητού συντελεστή, το μέσο προϊόν

α. μόνο αυξάνεται.

β. μόνο μειώνεται.

γ. είναι σταθερό.

δ. αρχικά αυξάνεται και στη συνέχεια μειώνεται.

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Να περιγράψετε τις χρονικές περιόδους παραγωγής της επιχείρησης, όπως τις διακρίνει η οικονομική επιστήμη.

Μονάδες 16

B2. Πού βασίζεται η διάκριση ανάμεσα σε αυτές τις περιόδους (μονάδες 6); Να αναφέρετε ένα παράδειγμα (μονάδες 3).

Μονάδες 9

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ**ΘΕΜΑ Γ**

Μια οικονομία παράγει δύο αγαθά X και Ψ με δεδομένη τεχνολογία, απασχολώντας όλους τους διαθέσιμους παραγωγικούς συντελεστές της αποδοτικά. Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τους μέγιστους συνδυασμούς παραγωγικών δυνατοτήτων της συγκεκριμένης οικονομίας.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας αγαθού X (Κ.Ε.χ)
A	0	640	
			1
B	40	;	
			3
Γ	;	480	
			;
Δ	120	280	
			;
E	160	;	

Γ1. Να μεταφέρετε τον πίνακα στο τετράδιό σας και να συμπληρώσετε τα κενά, όπου υπάρχει ερωτηματικό, κάνοντας τους κατάλληλους υπολογισμούς. Στον συνδυασμό E όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του αγαθού X.

Μονάδες 5

Γ2. Να υπολογίσετε το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ και να το χαρακτηρίσετε ως αυξανόμενο, σταθερό ή μειούμενο (μονάδες 4). Να αιτιολογήσετε πού οφείλεται ο χαρακτηρισμός αυτός σε σχέση με τους χρησιμοποιούμενους συντελεστές παραγωγής (μονάδες 2).

Μονάδες 6

Γ3. Με τη βοήθεια του κόστους ευκαιρίας να εξετάσετε (υπολογιστικά) αν οι συνδυασμοί (α) $X=43$, $\Psi=590$ και (β) $X=85$, $\Psi=455$ είναι μέγιστοι, εφικτοί ή ανέφικτοι (μονάδες 6). Να αιτιολογήσετε τη σημασία των συνδυασμών αυτών για τη συγκεκριμένη οικονομία (μονάδες 4).

Μονάδες 10

Γ4. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες του αγαθού X πρέπει να θυσιαστούν προκειμένου να παραχθούν οι τελευταίες 100 μονάδες του αγαθού Ψ.

Μονάδες 4**ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ****ΘΕΜΑ Δ**

Για ένα αγαθό X με γραμμικές συναρτήσεις αγοραίας ζήτησης και προσφοράς, στην τιμή των 10 χρηματικών μονάδων η ζητούμενη ποσότητα είναι 50 μονάδες και η προσφερόμενη ποσότητα 100 μονάδες. Αν θεωρήσουμε ότι, όταν μεταβάλλεται η τιμή από τις 10 χρηματικές μονάδες προς την τιμή ισορροπίας, η ελαστικότητα της ζήτησης είναι -0,8 και η ελαστικότητα της προσφοράς είναι 0,6:

Δ1. Να βρεθεί η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας.

Μονάδες 8

Δ2. Να υπολογίσετε σε ποια τιμή θα υπάρξει έλλειμμα 20 μονάδων προϊόντος.

Μονάδες 3

Δ3. Εξαιτίας της μεταβολής των προτιμήσεων των καταναλωτών αυξήθηκε η ζήτηση του αγαθού X κατά 30 μονάδες προϊόντος σε κάθε επίπεδο τιμής (ceteris paribus). Να υπολογίσετε:

α. τη νέα συνάρτηση ζήτησης καθώς και τη νέα τιμή και ποσότητα ισορροπίας (μονάδες 6).

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ «ΘΕΣΜΟΣ»**31 ΧΡΟΝΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

β. τη συνολική δαπάνη των καταναλωτών στο αρχικό και στο τελικό σημείο ισορροπίας (μονάδες 2).

Μονάδες 8

Δ4. Επειδή το κράτος θεωρεί ότι η νέα τιμή ισορροπίας είναι πολύ υψηλή, αποφασίζει να επιβάλει ανώτατη τιμή πώλησης $P_A=6$ χρηματικές μονάδες. Να υπολογίσετε το μέγιστο πιθανό «καπέλο» στην τιμή του προϊόντος.

Μονάδες 6

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ****ΘΕΜΑ Α**

A1.

α. Σωστό

β. Λάθος

γ. Λάθος

δ. Σωστό

ε. Λάθος

A2. δ

A3. α

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ**ΘΕΜΑ Β**

B1. Σχολικό βιβλίο σελ. 53-54, § 2 Ο χρονικός ορίζοντας της επιχείρησης, «Η παραγωγή ... ε-πομένως μεταβλητοί.»

B2. Σχολικό βιβλίο σελ. 54 § 2 Ο χρονικός ορίζοντας της επιχείρησης, «Οι έννοιες της βραχυ-χρόνιας ... στη βραχυχρόνια περίοδο.»

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ**ΘΕΜΑ Γ**

Γ1.

Συνδυασμοί ποσοτήτων	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	Κόστος ευκαιρίας αγαθού X (Κ.Ε. _X)
A	0	640	
			1
B	40	600	
			3
Γ	80	480	
			5
Δ	120	280	
			7
E	160	0	

$$\text{Για το } \Psi_B \text{ είναι } \frac{KE_{X_{A \rightarrow B}}}{\Delta X} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{640 - \Psi_B}{40 - 0} \Rightarrow \Psi_B = 600$$

$$\text{Για το } X_{\Gamma} \text{ είναι } KE_{X_{\Gamma}} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{600 - 480}{X_{\Gamma} - 40} \Rightarrow X_{\Gamma} = 80$$

Στο συνδυασμό Ε δεν απασχολείται κανένας παραγωγικός συντελεστής στην παραγωγή του αγαθού Ψ άρα $\Psi_E = 0$.

$$KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Delta}} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{480 - 280}{120 - 80} = 5$$

$$KE_{X_{\Delta \rightarrow E}} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{280 - 0}{160 - 120} = 7$$

$$\Gamma 2. KE_{\Psi_{E \rightarrow \Delta}} = \frac{1}{KE_{X_{\Delta \rightarrow E}}} = \frac{1}{7}, KE_{\Psi_{\Delta \rightarrow \Gamma}} = \frac{1}{KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Delta}}} = \frac{1}{5}, KE_{\Psi_{\Gamma \rightarrow B}} = \frac{1}{KE_{X_{B \rightarrow \Gamma}}} = \frac{1}{3}, KE_{\Psi_{B \rightarrow A}} = \frac{1}{KE_{X_{A \rightarrow B}}} = 1$$

Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ είναι αυξανόμενο. Αυτό οφείλεται στο ότι οι παραγωγικοί συντελεστές δεν είναι εξίσου κατάλληλοι για την παραγωγή και των δύο αγαθών.

Γ3.

α) $X=43, \Psi=590$

	X	Ψ	KE_X
B	40	600	
B'	43		3
Γ	80	480	

$$KE_{X_{B \rightarrow B'}} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{600 - \Psi}{43 - 40} \Rightarrow \Psi = 591$$

Άρα ο συνδυασμός $X=43, \Psi=590$ είναι εφικτός. Η οικονομία δεν εξαντλεί τις παραγωγικές δυνατότητες και ορισμένοι ή όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται.

β) $X=85, \Psi=455$

	X	Ψ	KE_X
Γ	80	480	
Γ'	85		5
Δ	120	280	

$$KE_{X_{\Gamma \rightarrow \Gamma'}} = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{480 - \Psi}{85 - 80} \Rightarrow \Psi = 455$$

Άρα ο συνδυασμός $X=85, \Psi=455$ είναι μέγιστος. Η οικονομία αξιοποιεί πλήρως και αποδοτικά όλους τους παραγωγικούς συντελεστές.

Γ4. Θα έχουμε $640 - 100 = 540$ μ.π.

	X	Ψ	KE_X
B	40	600	
B''		540	3
Γ	80	480	

$$KE_{X_{B \rightarrow B'}} = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{60}{X - 40} \Rightarrow X = 60$$

Επομένως θα θυσιαστούν 60-0=60 μονάδες του αγαθού X.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Από την εκφώνηση οι συναρτήσεις είναι της μορφής:

$$Q_D = \alpha + \beta \cdot P \quad \text{και} \quad Q_S = \gamma + \delta \cdot P$$

P	Q _D	Q _S	E _D	E _S
10	50	100	-0,8	0,6

$$E_D = \beta \cdot \frac{P}{Q_D} \Rightarrow -0,8 = \beta \cdot \frac{10}{50} \Rightarrow \beta = -4$$

$$Q_D = \alpha + \beta \cdot P \Rightarrow 50 = \alpha - 4 \cdot 10 \Rightarrow \alpha = 90$$

$$Q_D = 90 - 4P$$

$$E_S = \delta \cdot \frac{P}{Q_S} \Rightarrow 0,6 = \delta \cdot \frac{10}{100} \Rightarrow \delta = 6$$

$$Q_S = \gamma + \delta \cdot P \Rightarrow 100 = \gamma + 6 \cdot 10 \Rightarrow \gamma = 40$$

$$Q_S = 40 + 6P$$

Άρα $Q_D = Q_S \Rightarrow 90 - 4P = 40 + 6P \Rightarrow 50 - 10P \Rightarrow P_0 = 5$ και $Q_0 = 70$.

Δ2.

$$Q_D - Q_S = 20 \Rightarrow$$

$$90 - 4P - 40 - 6P = 20 \Rightarrow$$

$$50 - 10P = 20 \Rightarrow 30 = 10P \Rightarrow$$

$$P = 3$$

Δ3.

$$a. Q_{D_2} = Q_D + 30 = 120 - 4P$$

Για νέο σημείο ισορροπίας

$$Q_{D_2} = Q_S \Rightarrow 120 - 4P = 40 + 6P$$

$$80 = 10P \Rightarrow P'_0 = 8 \quad \text{και} \quad Q'_0 = 88.$$

β. Στο αρχικό σημείο ισορροπίας $\Sigma \Delta_1 = 5 \cdot 70 = 350$ χρηματικές μονάδες.

Στο νέο σημείο ισορροπίας $\Sigma \Delta_2 = 8 \cdot 88 = 704$ χρηματικές μονάδες.

Δ4. Για $P_A = 6$, $Q_{S_A} = 40 + 6 \cdot 6 = 76$ χρηματικές μονάδες. Αν αυτές οι μονάδες ζητηθούν στη

μαύρη αγορά, στην οποία ισχύει $Q_{D_2} = 120 - 4P$ θα προκύψει τιμή P_2 δηλαδή

$$120 - 4P_2 = 76 \Rightarrow P_2 = 11. \text{ Άρα μέγιστο πιθανό «καπέλο» } 11 - 6 = 5 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Επιμέλεια:

Σ. ΜΑΛΑΝΟΣ

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ: Αγ. Κωνσταντίνου 11 (5^{ος} όροφος), τηλ.: 2104135221 - 2104135241

e-mail : thesmos2@otenet.gr

<http://front-thesmos.gr/>